



**§ 16 b miljøtilladelse**  
til Østermarksvej 42,  
9320 Hjallerup



**Tilladelsesdato:**  
Den 1. marts 2018

## Registreringsblad

Titel: § 16 b miljøtilladelse til Østermarksvej 42, 9320 Hjallerup

Dato: Den 1. marts 2018

Virksomhedens navn: Holmgård

CVR-nr./P-nr.: 10660440

Matrikler på ejendomsnummer:

Lemb By, Hellevad	3c
-------------------	----

Ejendomsnummer: 8100010213

Adresse: Østermarksvej 42

Virksomheds ejer: Svend Aage Andersen

Ansøger: LandboNord på vegne af Knud Thing

Konsulent: LandboNord, Erhvervsparken 1, 9700 Brønderslev,  
Allan K. Olesen – E-mail: ako@landbonord.dk

Tilsynsmyndighed: Brønderslev Kommune

Miljøsagsbehandler: Lise Laursen

Journal nr.: 09.17.21-P19-1-18

## Indholdsfortegnelse

<b>1. Miljøtilladelsens omfang</b> .....	<b>3</b>
1.1 Ikke-teknisk resumé .....	3
1.2 Offentliggørelse og klagevejledning.....	3
1.3 Tidligere meddelte afgørelser .....	4
1.4 Tilsyn med husdyrbruget.....	4
<b>2. Generelle forhold</b> .....	<b>4</b>
<b>3. Afstandskrav og placering i landskabet</b> .....	<b>5</b>
3.1 Afstandskrav .....	5
3.2 Landskab og planforhold.....	6
<b>4. Husdyrbrugets anlæg</b> .....	<b>6</b>
<b>5. Spildevand</b> .....	<b>7</b>
<b>6. Affald</b> .....	<b>7</b>
<b>7. Gener fra husdyrbruget</b> .....	<b>8</b>
7.1 Støj, støv, forbrug, transport og lys .....	8
7.2 Fluer og skadedyr .....	10
7.3 Lugt.....	10
7.4 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning.....	11
<b>8. Påvirkninger af natur og miljø</b> .....	<b>12</b>
8.1 Ammoniakfordampning .....	12
8.2 Beskyttet natur .....	12
8.3 Bilag IV-, rødlistearter og fredninger .....	14
<b>9. Bedste tilgængelige teknik – BAT</b> .....	<b>15</b>
9.1 Emissionsniveau samt BAT i stald .....	15
9.2 Foderstrategi.....	15
9.3 Vandforbrug .....	16
9.4 Energiforbrug .....	16
9.5 Opbevaring og behandling af husdyrgødning .....	16
<b>10. Management, egenkontrol og konklusion</b> .....	<b>17</b>
10.1 Management og egenkontrol .....	17
10.2 Konklusion .....	17
<b>11. Retsgrundlag</b> .....	<b>19</b>

---

## 1. Miljøtilladelsens omfang

Brønderslev Kommune meddeler hermed miljøtilladelse til Østermarksvej 42 til et produktionsareal på 1.615 m<sup>2</sup>.

### 1.1 Ikke-teknisk resumé

Ansøger Knud Thing søger om miljøtilladelse til en ændret svineproduktion på ejendommen Østermarksvej 42, som er ejet af Svend Aage Andersen. Nyetableringer, udvidelser eller ændringer af et husdyrbrug med et produktionsareal på mere end 100 m<sup>2</sup> og under 3.500 kg NH<sub>3</sub>-N pr. år er omfattet af § 16 b i husdyrbrugloven.

Ansøgning om miljøtilladelse er modtaget via det digitale ansøgningssystem [www.husdyrgodkendelse.dk](http://www.husdyrgodkendelse.dk) den 15. januar 2018. Det er nyeste version af ansøgningsskema 202290, som danner grundlag for denne tilladelse.

Der foretages ingen bygningsmæssige ændringer, og der er et uændret produktionsareal svarende til 1.615 m<sup>2</sup> i 8 års drift. Produktionsarealet er fordelt på 4 stalde, se tabellen.

Stald nr.	Før	Efter
	Antal kvadratmeter	Antal kvadratmeter
1 Drænet gulv	945	945
2 Delvis spalter 25-49 % fast gulv	90	90
3 Delvis spalter 25-49 % fast gulv	360	360
4 Drænet gulv	220	220

Tabel 1. Produktionsarealet i de 4 stalde.

### Kommentarer til udvidelsen

Udkast til miljøtilladelse har været sendt i høring hos naboer og andre beboere inden for en beregnet konsekvenszone. Derudover har det været sendt i høring ved skønnede parter i sagen, en række organisationer, samt ansøger selv og dennes konsulent.

Der har været en frist på ca. 3 uger til at komme med bemærkninger til ansøgningen. Flere af naboerne er ikke tilmeldt digital post og derfor skal fristen forlænges. Brønderslev Kommune har ikke modtaget bemærkninger hertil inden for denne frist.

### 1.2 Offentliggørelse og klagevejledning

Der vil ske offentliggørelse af denne miljøtilladelse den 1. marts 2018 via DigitalMiljøAdministration (DMA-portal) – Miljøstyrelsens hjemmeside. Klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet over en administrativ afgørelse skal indbringes inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, medmindre andet er særligt fastsat i lovgivningen. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag. Klagen skal være skriftlig, og skal så vidt muligt angive, på hvilke punkter den påklagede afgørelse anses for urigtig eller mangelfuld.

Afgørelsen, der alene vedrører forhold i henhold til husdyrbrugloven (§§ 76 og 77), kan påklages **senest den 3. april 2018**.

Klageberettigede er ansøger, enhver med individuel, væsentlig interesse i sagens udfald samt foreninger og organisationer, der har beskyttelse af natur og miljø som hovedformål eller foreninger, hvor klagen har til formål at varetage natur- og miljøbeskyttelse.

Klagen indgives til den myndighed, der har truffet afgørelsen (1. instans), ved anvendelse af digital selvbetjening (*Klageportalen*, der findes på [www.borger.dk](http://www.borger.dk) og [www.virk.dk](http://www.virk.dk)), hvorefter denne

myndighed snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresender denne til Miljø- og Fødevareklagenævnet, såfremt afgørelsen fastholdes.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der indgives uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Eventuel fritagelse for brug af Klageportalen forudsætter, at klager indsender en begrundet anmodning herom til den myndighed, der har truffet den påklagede afgørelse (1. instans). Denne myndighed videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

For behandling af klager, der indbringes for nævnet, herunder anmodninger om genoptagelse, betaler klager et gebyr. Gebyrets størrelse differentieres, alt efter om klager er en borger eller en virksomhed/organisation. Privatpersoner skal betale et gebyr på 900 kr. Virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr.

Såfremt afgørelsen påklages, vil dette blive meddelt ansøger.

### **Ikke opsættende virkning**

Miljøtilladelsen kan godt udnyttes selvom den påklages, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet og under forudsætning af, at andre nødvendige tilladelser er indhentet. Miljø- og Fødevareklagenævnet kan ved behandling af sagen ændre eller ophæve en tilladelse. Udnyttes en tilladelse, der er påklaget, sker det derfor for egen regning og risiko.

### **Civil retssag**

Denne afgørelse kan indbringes for domstolene, jf. husdyrbruglovens § 90. En eventuel sag skal være anlagt inden 6 måneder efter annonceringen.

### **Revurdering af miljøtilladelsen**

Et miljøgodkendt husdyrbrug, der ikke er omfattet af IE-direktivet, skal kun revurderes, hvis husdyrbruget ikke lever op til krav om totaldeposition for ammoniak efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §§ 25 og 26.

### **1.3 Tidligere meddelte afgørelser**

Den 10. marts 2009 er der meddelt § 10 miljøtilladelse til husdyrbruget. Denne afgørelse bortfalder, når § 16 b miljøtilladelsen udnyttes.

### **1.4 Tilsyn med husdyrbruget**

Brønderslev Kommune fører tilsyn med, at tilladelsens vilkår overholdes i henhold til bestemmelserne i husdyrbrugloven. Kommunen har - uden retskendelse - adgang til private ejendomme for at udføre tilsyn. Tilsynets formål er at kontrollere, om husdyrbruget overholder de fastsatte vilkår, samt at følge op på evt. naboklager over gener fra virksomhedens drift. Herudover skal tilsynet også have en forebyggende karakter, hvor der i tæt samarbejde med landbruget tages stilling til løbende forbedringer af landbrugets miljøforhold.

Hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at gener fra støv, lugt, støj samt fluer m.v. er væsentlig større end der kan forventes i forhold til den meddelte miljøtilladelse, kan tilsynsmyndigheden meddele påbud om, at disse gener skal reduceres.

## **2. Generelle forhold**

1. Tilladelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Østermarksvej 42, 9320 Hjallerup (lokalisering fremgår af afsnit 3.1).
2. Tilladelsen er gældende fra den 1. marts 2018. Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet senest 6 år fra tilladelsesdatoen.

## Vurdering af vilkår - Generelle forhold

Vilkårene er generelle vilkår fastsat i overensstemmelse med husdyrbrugloven.

Tilladelsen gælder kun for det ansøgte. Der må således **ikke** ske udvidelse eller ændring i stalde, gødningsopbevaringsanlæg og lignende, før ændringen er anmeldt og godkendt af Brønderslev Kommune.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser for erhvervs-mæssigt dyrehold – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne tilladelse.

Der er fastsat vilkår om, at tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet senest 6 år fra tilladelsesdatoen. Hvis en tilladelse, der er udnyttet inden for udnyttelsesfristen på 6 år, efterfølgende ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af tilladelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år. Tilladelsen betragtes som udnyttet, når der har været en produktion svarende til mindst 25 % af det tilladte.

Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

Brønderslev Kommune vurderer, at der med de stillede vilkår er fastsat rammer for udnyttelse af miljøtilladelsen.

## 3. Afstandskrav og placering i landskabet

### 3.1 Afstandskrav

Den ansøgte udvidelse medfører ikke opførelse af nye bygningsanlæg.



Figur 1. Anlægstegning.

Brønderslev Kommune vurderer, at afstandskravene i husdyrbruglovens §§ 6 og 8 er overholdt for de eksisterende bygninger.

Der er mere end 10 m til kategori 1-, 2- og 3-natur. Afstandskravene til natur vurderes derfor at være overholdt.

### **3.2 Landskab og planforhold**

Ejendommen Østermarksvej 42 ligger i et område, der i Kommuneplanen 2017-2029, er udpeget som større uforstyrrede landskaber samt kulturhistoriske bevaringsværdier (beskyttelseszoner omkring kirker). De større uforstyrrede landskaber skal så vidt muligt friholdes for etablering eller udvidelse af anlæg og støjkluder med en stor påvirkning af omgivelserne. Kan et anlæg ikke undgås, skal det placeres og udformes, så det præger landskabet mindst muligt. Inden for nær- og fjernbeskyttelseszonerne omkring kirkerne bør der ikke opføres bygninger, tekniske anlæg m.v., medmindre det er sikret, at hensynet til kirkernes betydning som monumenter i landskabet og (lands-)bymiljøet ikke herved tilsidesættes.

Alle bygninger ligger uden for naturbeskyttelseslovens bygge- og beskyttelseslinjer.

Der bygges ikke nyt med udvidelsen af dyreholdet. Dermed vurderes projektet at være i overensstemmelse med retningslinjerne i Kommuneplanen. Eventuelle visuelle gener for naboerne vil være de samme. Brønderslev Kommune vurderer på baggrund heraf, at udvidelsen kan ske uden væsentlige negative påvirkninger af landskabelige værdier.

## **4. Husdyrbrugets anlæg**

- |  |
|--|
| 3. Husdyrbruget tillades drevet med et maksimalt produktionsareal med dyretyper, staldsystemer og teknologi som anført i nedenstående tabel. |
|--|

Staldnavn	Staldstørrelse (m <sup>2</sup> )	Ventilation	Kildehøjde	Dyretype og staldsystem	Produktionsareal (m <sup>2</sup> )
<b>Ansøgt drift</b>					
Eksisterende stald 1	1033,4	Blandet ventilation	6 m	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	945,00
Eksisterendestald 2	103,7	Blandet ventilation	6 m	Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; Fulddrænet gulv (kummer under hele arealet)	90,00
Eksisterende stald 3	397,4	Blandet ventilation	6 m	Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; Fulddrænet gulv (kummer under hele arealet)	360,00
Eksisterende stald 4	241,9	Blandet ventilation	6 m	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	220,00
<b>Sum</b>					<b>1615,00</b>
<b>Nudrift</b>					
Eksisterende stald 1	1033,4	Blandet ventilation	6 m	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	945,00
Eksisterendestald 2	103,7	Blandet ventilation	6 m	Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; Fulddrænet gulv (kummer under hele arealet)	90,00
Eksisterende stald 3	397,4	Blandet ventilation	6 m	Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; Fulddrænet gulv (kummer under hele arealet)	360,00
Eksisterende stald 4	241,9	Blandet ventilation	6 m	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	220,00
<b>Sum</b>					<b>1615,00</b>

Tabel 2. Produktionsarealet.

### Vurdering af vilkår – husdyrbrugets anlæg

Produktionsarealet danner grundlag for alle øvrige beregninger til vurdering af husdyrbrugets påvirkninger af det omgivende miljø. Der er derfor stillet vilkår hertil.

## 5. Spildevand

- Al vask af traktorer, maskiner, redskaber og dyretransportvogne skal foregå i marken. *Alternativt* kan det ske på en befæstet, tæt plads med bortledning af spildevandet til gyllebeholder eller særskilt opsamlingsbeholder. Hvis ikke vaskepladsen findes i forvejen, skal den befæstede plads udføres i overensstemmelse med Landbrugets Byggeblad for "Udenoms faciliteter, Vaskeplads til landbrugsmaskiner", nr. 103.11-03, revideret 12.01.15. Pladsen skal være etableret senest ½ år efter tilladelsesdato.

### Vurdering af vilkår – Spildevand

Da Brønderslev Kommune vurderer, at der er en miljømæssig risiko forbundet med vask af maskiner, er der stillet vilkår om, at det enten skal foregå i marken eller på en befæstet plads.

## 6. Affald

- Affaldet skal kildesorteres for sikring af korrekt bortskaffelse. Dokumentation herfor skal forevises ved tilsyn.

### Vurdering af vilkår – Affald



Ansøger skal sørge for, at affaldet bliver sorteret (kildesorteret) i de forskellige fraktioner, og ved tilsyn på ejendommen skal der forevises dokumentation for, hvor affaldet er blevet afleveret.

Ikke genanvendeligt farligt affald<sup>1</sup> som kanyler, medicinrester, ikke rengjorte plastdunke og diverse kemikalier skal opbevares utilgængeligt for uvedkommende. Brugte kanyler skal opbevares i en egnet brudsikker beholder. Affaldet skal afleveres til modtagestation eller kommunens genbrugsplads.

Genanvendeligt farligt affald og andet genanvendeligt affald som spraydåser, rengjorte plastdunke, lysstofrør, spildolie, oliefiltre og akkumulatorer skal afleveres enten til kommunens genbrugsplads eller afhentes af godkendt indsamler fra affaldsregistret<sup>2</sup>.

For at undgå forurening af jord og grundvand skal rester af olie og kemikalier/sprøjtemidler samt tom emballage herfra opbevares i tæt emballage på befæstet areal med overdækning og uden mulighed for afløb.

Animalsk affald, herunder selvdøde dyr, skal opbevares i lukket container eller lignende (større dyr under kadaverkappe), således at der i tidsrummet indtil afhentningen ikke opstår uhygiejniske forhold herunder adgang for omstrejfende dyr.

Ved overholdelse af vilkåret vil affaldet blive håndteret hensigtsmæssigt på ejendommen og i henhold til gældende regler og kommunens regulativ på området.

## 7. Gener fra husdyrbruget

### 7.1 Støj, støv, forbrug, transport og lys

6. Husdyrbrugets samlede bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer, angivet som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau målt i dB(A) (re. 20 µPa). Tallene i parentes angiver midlingstiden inden for den pågældende periode:

Områdetype	Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer)	Mandag-fredag kl. 18-22 (1 time)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7
	Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Lørdag kl. 14-22 (4 timer)		
	Søn- og helligdag kl. 7-22 (8 timer)			
	gennemsnit værdi over reference- tidsrummet	gennemsnit værdi over reference- tidsrummet	gennemsnit værdi over reference- tidsrummet	Maksimal værdi
Det åbne land (inkl. landsbyer og landbrugsarealer)	55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

*Jf. vejledning om ekstern støj fra virksomheder. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 fra november 1984.*

Tabel 3. Støjgrænser.

## Vurdering af vilkår – Støj, støv, forbrug, transport og lys

<sup>1</sup> Yderligere oplysninger om affaldssortering og aflevering findes på Brønderslev Kommunes hjemmeside [www.bronderslev.dk](http://www.bronderslev.dk) samt på AVV's hjemmeside [www.avv.dk](http://www.avv.dk).

<sup>2</sup> Findes på hjemmesiden: <https://www.affaldsregister.mst.dk>.

De følgende afsnit vil beskrive og vurdere gener fra husdyrbruget i forhold til støj, støv, forbrug, transport og lys.

### Støj

De væsentligste støjkilder på husdyrbruget stammer fra ventilationsanlæg, højtryksrensere, foderanlæg, gyllepumper, den daglige brug af traktorer samt transportere til og fra husdyrbruget. Indblæsning af foder kan ligeledes give anledning til støj, ligesom der må påregnes støj, når dyrene flyttes mellem staldafsnittene og ved transport af grise til og fra ejendommen. Foderanlæg og ventilationsanlæg har kontinuerlig drift alle døgnets timer. Brugen af traktorer i det daglige vil normalt begrænse sig til dagtimerne. Gyllepumper kører ca. 1 gang om ugen. Stationære støjkilder er placeret inde i bygningerne.

Landbruget skal for egen regning dokumentere støjbelastningen, hvis tilsynsmyndigheden finder støjgenerne væsentlige. Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i ejendommens omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjkilder kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.

Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma, udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjberegningsvejledning og foretages i punkter som forinden aftales med tilsynsmyndigheden.

Driften af husdyrbruget forventes ikke at give anledning til væsentlig forøgelse af støjgener for naboer. Der er dog fastsat vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til støjgener, som af tilsynsmyndigheden vurderes at være væsentlige for området.

### Støv

Støvkilder på ejendommen vil primært komme fra håndtering af halm til strøelse samt håndtering af foder.

Miljøstyrelsen har ikke udarbejdet egentlige branchespecifikke emissionskrav for støv, som derfor skal reguleres efter husdyrbrugslovens generelle regler med udgangspunkt i lokale forhold. Ud fra en vurdering af afstanden fra anlægget til nærmeste naboer har Brønderslev Kommune vurderet, at støv fra ejendommen ikke er eller forventes at blive et problem for de omkringboende.

### Forbrug

I nudrift og i ansøgt drift anslås elforbrug til lys, opvarmning m.v. at være på 40.000 kWt, mens vandforbruget (drikkevand og vaskevand) stiger fra 800 m<sup>3</sup> til 1.000 m<sup>3</sup>. Dermed sker der en mindre stigning i forbruget.

### Transporter

Der forventes ingen væsentlige vibrationsgener, idet der ikke er mange vibrationskilder på husdyrbruget. Den væsentligste vibrationskilde er transportere. Det vurderes, at disse ikke vil påvirke omgivelserne mere, end der normalt kan forventes fra et landbrug af denne størrelse.

Art	Antal/mængde pr. år		Kapacitet pr. transport		Antal transportere pr. år	
	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt
Polte til ejendom	800 stk.	1.000 stk.	150	150	6	7
Polte fra ejendom	800 stk.	1.000 stk.	20	20	40	50
Døde dyr	20 stk.	25 stk.	20	20	20	20
Indkøbt foder	480 tons	600 tons	25	25	20	25
Gylle	1.040 m <sup>3</sup>	1.300 m <sup>3</sup>	25	25	45	52
Træpiller	20 t	24 t	6	6	4	4

Tabel 4. Transporter.

I henhold til begrebet "godt landmandskab" bør transport af gulle foregå på hverdage og i tidsrummet kl. 07 til kl. 18. I forhold til BAT skal alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne i øvrigt påvirkes mindst muligt.

## Lys

Der er dagslysstyring på udendørs belysning og timer på lys i staldafsnittene. Der er ikke lys i staldene om natten. Udendørs belysning må ikke være til gene for omkringboende eller passerende trafik på nærtliggende veje.

## 7.2 Fluer og skadedyr

7. Husdyrbrugets drift må ikke give anledning til fluegener, som af tilsynsmyndigheden vurderes at være væsentlige for området. Bekæmpelsen skal som minimum være i overensstemmelse med de nyeste offentliggjorte retningslinjer for skadedyrsbekæmpelse fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

### Vurdering af vilkår – Fluer og skadedyr

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter m.v.), som straks skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt, hvorfor der stilles vilkår herom. Skadedyr skal bekæmpes i henhold til nyeste offentliggjorte retningslinjer for skadedyrsbekæmpelse fra Aarhus Universitet samt anvisninger fra Brønderslev Kommune.

Ansøger oplyser, at evt. flueproblemer i staldafsnittene bekæmpes med gullefluer. Der er fast aftale med rottebekæmpelsesfirma, der aflægger farmen besøg 4 gange årligt.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende, når vilkåret er opfyldt.

## 7.3 Lugt

8. Der skal holdes rent og ryddeligt i og omkring husdyrbrugets anlæg. Staldhygiejnen skal være høj for at begrænse lugtgener.
9. Husdyrbrugets drift må ikke give anledning til lugtgener, som af tilsynsmyndigheden vurderes at være væsentlige for området.

### Vurdering af vilkår – Lugt

Der er tale om en eksisterende bedrift, som ligger i det åbne land i et område med spredt bebyggelse. Nærmeste by med byzone er Klokkeholm, som ligger ca. 1,3 km øst for ejendommen. Den nærmeste naboejendom uden landbrugspligt er Østermarksvej 49, som ligger ca. 149 m syd for det beregnede lugtcentrum.



Figur 2. Figuren viser nærmeste enkeltbolig (Østermarksvej 49), samlet bebyggelse samt nærmeste byzone (Klokkeholm).

Hvis der er andre husdyrbrug nærmere end 300 m fra samme punkt i byzone, sommerhusområde, lokalplanlagt boligområde i landzone, samlet bebyggelse m.v. (genekategori 1 og 2) eller nærmere end 100 m fra samme punkt på en enkeltbolig (genekategori 3) skal geneafstanden forøges med:

- 10 %, hvis der er 1 husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH<sub>3</sub> pr. år, og
- 20 %, hvis der er 2 eller flere husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH<sub>3</sub>-N pr. år.

Der er ingen andre husdyrbrug inden for disse afstande.

For at begrænse ventilationsluftens lugtindhold er det vigtigt at sikre en god staldhygiejne, og at produktionsforhold og arbejdsgange tilrettelægges, så dannelse af lugtende stoffer begrænses mest muligt, således at mindst mulig lugt bortventileres til det fri.

Ansøgningssystemet [www.husdyrgodkendelse.dk](http://www.husdyrgodkendelse.dk) anvender to forskellige modeller til beregning af geneafstande for lugt. Det vælger den beregningsmodel, som giver den længste geneafstand – dvs. den model, hvor hensynet til naboer er vægtet højest.

Områdetype	Ukorrigeret geneafstand (meter)	Vægtet gennemsnitsafstand
Enkeltbolig (Østermarksvej 49)	145,2 (korrigeret geneafstand)	148,9
Samlet bebyggelse	401,1	1.123
Byzone (Klokkeholm)	540,1	1.314,9

Tabel 5. Lugtgenegrænser.

Det fremgår af lugtberegningen, at geneafstandene efter udvidelsen er kortere end den vægtede gennemsnitsafstand i forhold til byzone, samlet bebyggelse og enkeltboliger uden landbrugspligt. I forhold til enkeltbolig er det den korrigerede geneafstand, der er kortere end den vægtede gennemsnitsafstand. Udvidelsen overholder dermed lugtgenekriterierne fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

#### 7.4 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

10. Der skal anvendes gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås. Alternativt kan der ved hver gylletank, hvor der sker påfyldning af gyllevogn, anlægges en læsseplads, således at spild kan opsamles. Pladsen skal etableres i henhold

til Landbrugets Byggeblad for "læsseplads for gyllevogne", nr. 103.11-2. Afløbet/pumpebrønden skal dimensioneres således, at også et større spild kan opsamles. Pladsen skal være etableret senest ½ år efter tilladelsesdato.

## Vurdering af vilkår – Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Husdyrgødningen håndteres som flydende husdyrgødning. Som nævnt i vilkåret skal der benyttes gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb. Alternativt kan der anlægges en læsseplads ved gyllebeholderne.

Der er en gyllebeholder på 1.520 m<sup>3</sup> på ejendommen. Gyllebeholderen er beliggende tættere end 100 m til en sø på over 100 m<sup>2</sup>, og gyllebeholderen skal derfor være udstyret med et alarmsystem. Den skal desuden kontrolleres hver 5. år.

Det vurderes på baggrund af ovenstående, at der ikke er risiko for gylleforurening af nærområdet.

## 8. Påvirkninger af natur og miljø

### 8.1 Ammoniakfordampning

Ammoniakemissionen (ammoniakfordampningen) fra husdyrgødningen fra stald og lager medvirker til kvælstofbelastning af den nærliggende natur. Nedenstående tabel viser den totale ammoniakemission fra stald og lager.

#### 4.1 Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH <sub>3</sub> -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH <sub>3</sub> -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH <sub>3</sub> -N/år)
Ansøgt drift	3248,5	151,8	3400,3
Nudrift	3248,5	151,8	3400,3
8 års-drift	3248,5	151,8	3400,3

Tabel 6. Ammoniakemission

Da produktionsarealet ikke er blevet ændret (8-års drift) og ikke ændres med denne tilladelse, viser tabellen, at ammoniakemissionen er uændret.

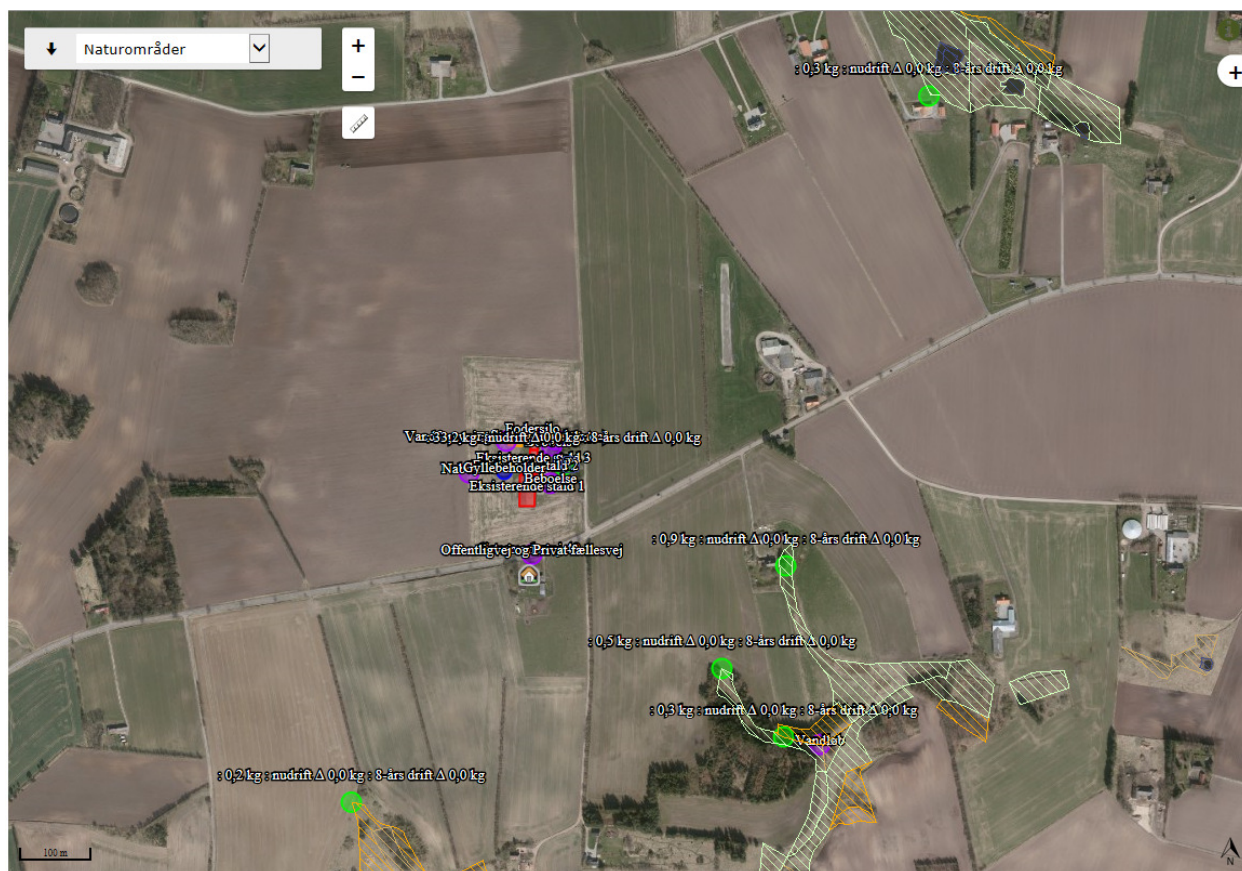
### 8.2 Beskyttet natur

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der opstillet en lang række kriterier for beskyttelsen af naturen. Beskyttelsesniveauerne for naturtyper omfattet af kategori 1, 2 og 3 fremgår af nedenstående tabel, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 28.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
<i>Kategori 1</i> § 7 stk. 1, nr. 1	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden <ul style="list-style-type: none"> <li>• 0,2 kg N/ha/år ved &gt; 1 husdyrbrug</li> <li>• 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug</li> <li>• 0,7 kg N/ha/år ved 0 husdyrbrug</li> </ul>
<i>Kategori 2</i> § 7 stk. 1, nr. 2	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år
<i>Kategori 3</i> Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 og ammoniakfølsomme skove	Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha/år, men ikke stille krav om en merdeposition mindre end 1,0 kg N/ha/år.

Tabel 7. Naturtyper og deres beskyttelsesniveau.

Beregningerne af højeste meremission (8 års drift), meremission (nudrift) og totaldeposition fremgår af nedenstående tabel. Placeringen af naturpunkterne kan ses af kortet herunder.



Figur 3. Naturpunkter.

Naturområde	Afstand og retning fra anlæg til naturpunkt	Højeste meremission (8 års drift) [kg N/ha/år]	Højeste meremission fra anlæg (nudrift) [kg N/ha/år]	Højeste totaldeposition fra anlæg [kg N/ha/år]
<b>Kategori 1-natur:</b>				
Hammer Bakker, østlig del	9,7 km SV	0,0	0,0	0,0
<b>Kategori 2-natur:</b>				
§7 område	1,3 km NV	0,0	0,0	0,1
<b>Kategori 3-natur:</b>				
Sø	40 m Ø	0	0	33,2
Eng	380 m SØ	0	0	0,9
Overdrev	534 m SØ	0	0	0,3
Eng	760 m NØ	0	0	0,3
Eng	370 m SØ	0	0	0,5
Overdrev	500 m SV	0	0	0,2

Tabel 8. Beregnet meremission og totalemission.

### Kategori 1-natur (Natura 2000)

Ved kategori 1-natur skal der foretages en vurdering i forhold til kumulationsmodellen<sup>3</sup>. Det fremgår af tabellen, at totaldepositionen til kategori 1-naturen er 0,0 kg N/ha/år med en kumulation på to eller flere ejendomme (worst-case), hvilket er mindre end det fastsatte beskyttelsesniveau. Brønderslev Kommune vurderer derfor, at den ansøgte udvidelse ikke vil påvirke kategori 1-naturen, og at der ikke er grundlag for at stille skærpede krav under hensyn til naturområdets karakter.

### **Kategori 2-natur**

I en afstand af ca. 1,3 km mod nordvest findes den nærmeste registrerede naturtype omfattet af kategori 2-natur. Kategori 2-natur kan maksimalt tåle en totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år. Det fremgår af tabellen, at totaldepositionen til kategori 2-naturen er 0,1 kg N/ha/år. Brønderslev Kommune vurderer derfor, at den ansøgte udvidelse ikke vil påvirke kategori 2-naturen, og at der ikke er grundlag for at stille skærpede krav under hensyn til naturområdets karakter.

### **Kategori 3-natur**

Til kategorien hører heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 samt ammoniakfølsomme skove. Ifølge nyeste klagenævnsafgørelser f.eks. NMK-131-00221 skal der også beregnes til § 3 natur, der ikke er kategori 3-natur. Det drejer sig om søer og enge. I henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen kan kommunen tillade en merdeposition større end 1,0 kg N/ha/år for kategori 3-natur, men der kan ikke stilles krav om en merdeposition mindre end 1,0 kg N/ha/år. Tilsvarende vurdering gælder for søer og enge.

Brønderslev Kommune har derfor foretaget beregninger til den kategori 3-natur og § 3-natur, der ligger nærmest Østermarksvej 42, se ovenstående tabel 8. Ifølge Miljøstyrelsens digitale vejledning vil en merbelastning på mindre end 1 kg N/ha/år som udgangspunkt ikke udgøre et væsentligt merbidrag, og det kan derfor ikke medføre tilstandsændringer af kategori 3-natur og § 3 områder. Da merbelastningen hverken i nudrift eller i 8 års drift overskrider til de nærmeste naturarealer, vurderes merbelastningen heller ikke at overskrideres til naturarealer, som ligger længere væk. Vurderingen er lavet ud fra det videnskabelige grundlag og kendskabet til de pågældende naturtyper, der i øjeblikket er tilgængelig.

### **Vandløb**

Der er over 500 m fra staldene til nærmeste vandløb og endnu længere fra gyllebeholderen. Der forudses ikke problemer med forurening i forhold hertil.

## **8.3 Bilag IV-, rødlistearter og fredninger**

### **Bilag IV-arter**

En række dyr, som er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på egnen omkring anlægget. På baggrund af "Faglig rapport nr. 635" fra DCE samt kommunens øvrige kendskab vurderes umiddelbart, at det kan omfatte følgende arter: markfirben, odder, spidssnudet frø, skimmelflagermus, damflagermus og løgfrø.

Potentiel forekomst i området af de nævnte bilag IV-arter vurderes knyttet til områdets beskyttede naturarealer, småskove og udyrkede arealer i øvrigt. Som nævnt i foregående afsnit vil disse naturarealer ikke blive påvirket ved udvidelsen af dyreholdet.

### **Artsfredninger og rødlistearter**

I nærheden af anlægget er kommunen ikke bekendt med forekomster af planter og dyr omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistearter.

### **Fredede områder og fredede fortidsminder**

Der er ingen fredede områder i nærheden af husdyrbruget.

---

<sup>3</sup> Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 25

## 9. Bedste tilgængelige teknik – BAT

### 9.1 Emissionsniveau samt BAT i stald

I ansøgningssystemet [www.husdyrgodkendelse.dk](http://www.husdyrgodkendelse.dk) bliver der foretaget beregninger af samlet faktisk ammoniaktab fra stald og lager samt beregninger på samlet vejledende ammoniaktab fra hele anlægget ved anvendelse af BAT. Disse beregninger giver Brønderslev Kommune mulighed for at vurdere om husdyrbruget opfylder kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik i forhold til staldene.

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH <sub>3</sub> -N /år)	3248	152	3400
Faktisk emission (kg NH <sub>3</sub> -N /år)	3248	152	3400
Forskel (kg NH <sub>3</sub> -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 9. BAT-beregning.

Det fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at hvis grænsen på de 750 kg N/år overskrides, skal husdyrbrugets ammoniakemission svare til niveauet for den bedste tilgængelige teknik for den pågældende dyretype/staldsystem. Kravet betyder således, at husdyrbruget samlet set skal overholde de maksimale emissionsgrænseværdier, der fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, m.v.

For nogle dyretyper og staldsystemer vil emissionen beregnet efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 20 og BAT-kravet efter samme bekendtgørelses § 24 være det samme, fordi BAT-kravet er fastsat på samme niveau som emissionsfaktoren for den pågældende dyretype og staldsystemtype. Der vil i disse tilfælde reelt ikke være et krav til reduktion for den pågældende dyretype og staldsystem.

Brønderslev Kommune vurderer på baggrund af ovenstående tabel, at husdyrbruget opfylder kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik i forhold til staldene, da den vejledende emissionsgrænseværdi er lig med den samlede emission fra staldene.

### 9.2 Foderstrategi

Ansøger oplyser, at: foderblandingerne tilsættes syntetiske aminosyrer. Ved at reducere proteinindholdet i foderet samtidig med tilsætning af frie essentielle aminosyrer undgås at overfodre med ikke-essentielle aminosyrer. Det giver en bedre proteinudnyttelse og mindre overskydende protein, hvorved kvælstofudskillelsen mindskes. Ved at reducere protein i foderet opnås desuden, at grisene mindsker vandoptagelsen, således at de udskiller mindre urin, hvilket giver en mindsket mængde gylle.

De anvendte foderblandinger tilsættes enzymet fytase, hvorved fordøjeligheden af foderets naturlige indhold af fosfor øges og udskillelsen af fosfor med gødningen reduceres.

### Redegørelse for anvendelse af BAT

Med henblik på at reducere dyrenes N-udskillelse er det ifølge BREF-dokumentet (2017) BAT at tilpasse foderet til dyrenes behov i de forskellige produktionsfaser (fasefodring), at optimere foderet på baggrund af fordøjelige/disponible næringsstoffer samt at tilsætte foderet aminosyrer. Derudover nævnes det, at visse fodertilsætninger, herunder enzymer, kan forøge fodereffektiviteten. Tilsvarende er det med henblik på at reducere dyrenes fosforudskillelse BAT at anvende fasefodring med højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase.



Brønderslev Kommune vurderer, at fodringsstrategien på nuværende tidspunkt opfylder kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik.

### **9.3 Vandforbrug**

Ansøger oplyser, at: der foretages jævnlig kalibrering af drikkevandsinstallationer med henblik på at undgå unødigt spild. Lækager identificeres og repareres. De enkelte staldafsnit rengøres med højtryksrensere efter hvert hold.

#### **BAT vedr. vandforbrug**

Miljøstyrelsen har ikke opstillet egentlige branchespecifikke krav til vandforbruget i forbindelse med fastlæggelsen af de vejledende BAT-standardvilkår, idet forbruget vil afhænge af de driftsmæssige forhold på den enkelte ejendom.

I henhold til BREF er det med henblik på at reducere vandforbruget BAT at rengøre stald og inventar med højtryksrensere efter hver produktionscyklus, at foretage regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlæg for at undgå spild, at registrere vandforbruget samt at finde og reparere evt. lækager. Vedrørende anvendelse af drikkevandssystemer (vandnipler (i trug eller kop)), vandtrug og bidenipler noteres det i BREF, at der er såvel fordele som ulemper ved alle systemer, samt at der ikke var tilstrækkelige data til at nå en BAT-konklusion.

Brønderslev Kommune vurderer, at husdyrbruget opfylder kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik i forhold til vandforbrug.

### **9.4 Energiforbrug**

Ansøger oplyser, at: der er mekanisk ventilation i alle staldafsnit. Ventilationsanlægget optimeres løbende og indstillinger justeres.

Luftkanaler rengøres efter behov - herved undgås modstand i ventilationssystemet.

#### **BAT vedr. energiforbrug**

Miljøstyrelsen har ikke opstillet egentlige branchespecifikke krav til energiforbruget i forbindelse med fastlæggelsen af de vejledende BAT-standardvilkår, idet forbruget vil afhænge af de driftsmæssige forhold på den enkelte ejendom.

I henhold til BREF er det med henblik på at reducere energiforbruget BAT at anvende naturlig ventilation. Når der anvendes mekanisk ventilation er det BAT at optimere udformningen af ventilationssystemet samt at undgå modstand gennem hyppig eftersyn og rengøring af ventilationssystemet. Det er desuden BAT at anvende lavenergibelysning.

Brønderslev Kommune vurderer, at husdyrbruget i forhold til energiforbruget på nuværende tidspunkt opfylder kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik.

### **9.5 Opbevaring og behandling af husdyrgødning**

Ansøger oplyser, at gyllen opbevares i ejendommens eksisterende gylletank på 1.520 m<sup>3</sup>. På gylletanken etableres naturligt flydelag eller flydelag med snittet halm eller tilsvarende, og der føres logbog. Tanken opfylder Husdyrgødningsbekendtgørelsens skærpede krav (pr. 15.08.2008) til pumper etc. Der udføres 5 års-beholderkontrol af godkendt firma.

Jf. BREF er det BAT at opbevare gylle i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge skal være tætte og korrosionsbeskyttede. Beholderen skal tømmes jævnlige af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse – normalt 1 gang årligt.

Der omrøres kun i gyllen umiddelbart før tømning af beholderen. Det er endvidere BAT at overdække beholderen med fast låg eller med et naturligt flydelag eller et flydelag, der etableres med snittet halm eller tilsvarende.

Jf. BREF kan det være BAT at behandle husdyrgødning på bedriften på visse betingelser. Disse betingelser vedrører landbrugsareal til rådighed, overskud af eller efterspørgsel på lokale næringsstoffer, teknisk assistance, marketingsmuligheder for grøn energi samt lokale regler. Er der f.eks. et overskud af næringsstoffer i området og manglede arealer til at udbringe husdyrgødningen, så kan det være BAT at foretage separation af husdyrgødningen.

Brønderslev Kommune vurderer, at opbevaring og behandling af husdyrgødning på nuværende tidspunkt opfylder kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik.

## 10. Management, egenkontrol og konklusion

### 10.1 Management og egenkontrol

- |     |  |
|-----|--|
| 11. | På tilsynsmyndighedens forlangende skal virksomheden dokumentere overholdelse af vilkår i denne tilladelse.  |
| 12. | Der skal ved tilsyn kunne fremvises dokumentation for følgende (dækkende for seneste 5 års produktion): <ul style="list-style-type: none"><li>• Produktionsarealets størrelse,</li><li>• Logbog for ejendommens gyllebeholder,</li><li>• Bortskaffelse af farligt affald (brugte kanyler, medicinrester, lysstofrør, akkumulatorer, spildolie, rester af sprøjtegifte m.v.).</li></ul> |

### Vurdering af vilkår – Management og egenkontrol

- Der er tilknyttet en række fagkonsulenter, der gennemgår bedriften med ejer og medarbejdere efter behov (EFK, E-kontrol).
- Besætningen gennemgås sammen med dyrlæge hver 4. uge, hvor besætningens behandlingsbehov konstateres.
- Fodersammensætning og fodringsstrategi evalueres og tilpasses løbende, således at nyeste viden anvendes.
- Der føres medicinjournal og logbog for gylletank.
- Gylletank bliver kontrolleret hvert 5. år af autoriseret kontrollant.
- Personalet uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Staldafsnittene er tilkoblet alarmanlæg.

### BAT vedr. management og egenkontrol

I henhold til BREF (2017) er det BAT at uddanne bedriftens personale, at registrere energi- og ressourceforbrug samt forbrug og anvendelse af handels- og husdyrgødning. Endvidere at have procedurer for at sikre ren- og vedligeholdelse af bygninger og inventar, at planlægge gødning af markerne korrekt samt at have nødfremgangsmåde ved evt. uheld. Miljøstyrelsen har ikke opstillet egentlige branchespecifikke krav til management i forbindelse med fastlæggelsen af de vejledende BAT-standardvilkår, da management vil afhænge af de driftsmæssige forhold på den enkelte ejendom.

Brønderslev Kommune vurderer, at ejer har en passende egenkontrol. Samlet set vurderer Brønderslev Kommune, at husdyrbruget på nuværende tidspunkt og med de stillede vilkår opfylder kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik.

### 10.2 Konklusion

Brønderslev Kommune har i miljøtilladelsen vurderet, at udvidelsen af husdyrbruget ikke vil indebære væsentlig påvirkning af de:

- 1) landskabelige værdier,
- 2) naturen med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredede, udpeget som internationale naturbeskyttelsesområder eller udpeget som særligt sårbare over for næringsstofpåvirkning,
- 3) jord, grundvand og overfladevand, og
- 4) lugt-, støj, rystelses-, støv, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Der kan dermed træffes afgørelse om tilladelse i henhold til § 16 b i husdyrbrugloven.

## 11. Retsgrundlag

Bekendtgørelse nr. 1322 af 14. december 2012 om kontrol af beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning og ensilagesaft.

Europaparlamentets og rådets direktiv 2010/75/EU af 24. november 2010 om industrielle emissioner (integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening).

Brugerbetalingsbekendtgørelsen, se bekendtgørelse nr. 1475 af 12. december 2017 om brugerbetaling for godkendelse m.v. og tilsyn efter lov om miljøbeskyttelse og lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Forvaltningsloven, se lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014 af forvaltningsloven.

Husdyrbrugloven, se lovbekendtgørelse nr. 256 af 21. marts 2017 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, se bekendtgørelse nr. 1380 af 30. november 2017 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug

Husdyrgødningsbekendtgørelsen, se bekendtgørelse nr. 865 af 23. juni 2017 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

Miljøtilsynsbekendtgørelsen, se bekendtgørelse nr. 1476 af 12. december 2017 om miljøtilsyn.

Miljøbeskyttelsesloven, se lovbekendtgørelse nr. 966 af 23. juni 2017 om lov om miljøbeskyttelse.

Museumsloven, se bekendtgørelse nr. 358 af 8. april 2014 af museumsloven.

Naturbeskyttelsesloven, se bekendtgørelse nr. 934 af 27. juni 2017 af lov om naturbeskyttelse.

Offentlighedsloven, se lov nr. 606 af 12. juni 2013 om offentlighed i forvaltningen.

Olietanksbekendtgørelsen, se bekendtgørelse nr. 1611 af 10. december 2015 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines.

Retssikkerhedsloven, se lovbekendtgørelse nr. 1096 af 13. september 2017 om lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Slambekendtgørelsen, se bekendtgørelse nr. 843 af 23. juni 2017 om anvendelse af affald til jordbrugsformål.

Vandløbsloven, se bekendtgørelse nr. 127 af 26. januar 2017 af lov om vandløb.



## **Brønderslev Kommune**

Ny Rådhusplads 1  
9700 Brønderslev

Tlf.: 99 45 45 45

[raadhus@99454545.dk](mailto:raadhus@99454545.dk)  
[www.bronderslev.dk](http://www.bronderslev.dk)